

ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΑ

- ✓ ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΚΔΟΤΗ
ΔΙΑΒΑΣΜΑ: ΠΩΣ ΝΑ ΓΙΝΟΥΝ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ
ΑΥΤΟΝΟΜΑ ΚΑΙ ΥΠΕΥΘΥΝΑ;
- ✓ ΠΡΩΤΑ Ο ΑΓΩΝΑΣ Ο ΚΑΛΟΣ
- ✓ ΔΙΑΦΟΡΑ
- ✓ ΑΝ...
- ✓ ΚΑΙ ΤΑ ΦΥΤΑ ΘΕΛΟΥΝ ΝΑ ΖΗΣΟΥΝ
- ✓ ΤΟ ΕΜΒΡΥΟ, ΟΙ ΧΑΡΕΣ ΚΑΙ ΟΙ ΛΥΠΕΣ
- ✓ "ΝΕΚΡΟΣ" ΓΙΑ 3 ΩΡΕΣ

πρώτα ο ΑΓΩΝΑΣ ο καλός

Ο υποχωρητικός και ικανοποιημένος, ο διαλλακτικός και ευκολοσυμβίβαστος, αυτός που τα βρίσκει όλα γύρω του "καλά λίαν" ή σκύβει το κεφάλι και συνθηκολογεί με την μοίρα του, δεν έχει φτερά στο πνεύμα, ούτε φλόγα στην καρδιά, έχει γεράσει.

Ο νέος δεν καταθέτει ποτέ την εντολή που του έχει δοθεί: να ανανεώσει τις μορφές της ζωής, να επιχειρήσει εκείνα, με τα όποια οι προκάτοχοί του δεν καταπίστηκαν ή τα άφησαν άτελειωτα. "Αν παραιτηθεί, ο κόσμος θα γίνει φτωχότερος" από το βιβλίο του μέλλοντος θα λείπει μία σελίδα και, ποιός ξέρει, μπορεί να ήταν η καλύτερη.

Εμείς, που βρισκόμαστε κοντά στην έξοδο, ξεφλήσαμε -λίγο, πολύ- τό χρέος που μας έλαχε. Τώρα νέοι είναι η σειρά σας. Είθε ν' άξιωθείτε να σ'ας εκτιμήσουν οι νεώτεροί σας για τις άστοχίες και τις παραλείψεις σας, όπως κάνετε εσείς σήμερα σέ μας, γιατί αυτή η επίθεση δίνει την ελπίδα ότι η ζωή δεν θα μείνει εκεί που έφθασε, αλλά θα προχωρήσει.

Καί μία συμβουλή: Ο αγώνας, ο τίμιος και δημιουργικός, κάνει αξιοβίωτη την ζωή. Στην θέση του καρτεσιανού "cogito ergo sum" (σκεπτομαι άρα υπάρχω), εσύ βάλε το "αγωνίζομαι άρα υπάρχω".

Ε.Π. Παπανούτσος

Σημείωμα από τον Έκδοτη

ΔΙΑΒΑΣΜΑ πώς νά γίνουν τά παιδιά αυτόνομα καί υπεύθυνα;

Η άπάντηση σέ αυτό τό ερώτημα δέν είναι εύκολη. Η οικονομική κρίση έχει αυξήσει τίς απαιτήσεις στόν χώρο εργασίας. Οί γονείς, τίς περισσότερες φορές εργάζονται καί οί δύο. Επί πλέον, ή καθημερινή άβεβαιότητα δημιουργεί περισσότερο άγχος καί πίεση.

Όσοι έχουν μικρά παιδιά, έχουν ένα άκόμη πρόβλημα νά αντιμετωπίσουν: Τίς διαρκείς αλλαγές του εκπαιδευτικού συστήματος. Έτσι, ενώ θέλουν νά βοηθήσουν τά παιδιά τους, τόσο ο όγκος τής ύλης, όσο καί τό είδος τών μαθημάτων, κάνουν τήν διαδικασία πιά δύσκολη. Τί γίνεται, όμως, πού καί τά παιδιά θέλουν βοήθεια καί οί γονείς δέν έχουν τόν χρόνο ή τήν ενέργεια;

Αυτό πού χρειάζεται είναι τά παιδιά νά γίνουν υπεύθυνα άπό μόνα τους. Νά παίρνουν πρωτοβουλίες καί νά καθορίζουν μόνα τους τόν ρυθμό, πού θά διαβάζουν, καί πώς νά κατανοούν αυτά πού τούς δίνονται. Έρευνες έχουν δείξει ότι τά παιδιά, πού έχουν τόν τρόπο νά βοηθούν τόν έαυτό τους, έχουν **μεγαλύτερη αυτοεκτίμηση**, καταφέρνουν **καλύτερες επιδόσεις** στό σχολείο καί είναι πιά **κατασταλαγμένα**, γιατί ξέρουν τί θέλουν. Γενικά, τά παιδιά, πού έχουν τόν τρόπο νά τά καταφέρνουν, έχουν αυξημένες πιθανότητες νά επιτυγχάνουν τούς στόχους τους.

Αντί οί γονείς νά κάθονται κάθε ήμέρα νά διαβάζουν τά παιδιά τους, θά είναι πιά παραγωγικό άν, στόν λίγο χρόνο πού μπορούν νά διαθέσουν, τούς δώσουν τέτοια εφόδια, ώστε τά παιδιά νά γίνουν αυτόνομα καί υπεύθυνα. Συμφέρει, λοιπόν, οί γονείς νά μεταδώσουν στά παιδιά τους εφόδια, ώστε τά ίδια νά βάζουν πρόγραμμα νά είναι υπεύθυνα καί νά μή χρειάζονται τόν έλεγχο καί τήν καθημερινή παρουσία του γονέα.

Στό "Ξεπετάξτε τό Διάβασμα" (www.1stepsuccess.com) υπάρχουν πολλές σύντομες καί άποτελεσματικές πρακτικές, πού βοηθούν τά παιδιά νά μαθαίνουν εύκολα καί νά γίνονται πιά υπεύθυνα. Αυτό πού έχουν νά κάνουν οί γονείς είναι νά γίνουν συνδρομητές στό "Ξεπετάξτε τό Διάβασμα". Μετά, νά πουν στά παιδιά τους ότι αυτό είναι ένα παιχνίδι. Καί πράγματι, οί περισσότερες τεχνικές είναι σάν παιχνίδια.

Μέ τήν χρήση αυτών τών τεχνικών τά παιδιά παύουν νά βλέπουν τό διάβασμα ως υποχρέωση, πού πρέπει νά τελειώσει για νά άσχοληθούν μέ τά παιχνίδια τους. Μέ αυτές τίς τεχνικές μετατρέπεται τό ίδιο τό διάβασμα σέ παιχνίδι. Έτσι, οί γονείς χρειάζεται νά άσχοληθούν λίγο στήν αρχή, ώστε νά εξοικειωθούν τά παιδιά τους μέ αυτό. Άπό κει καί πέρα, οί μικροί (καί μεγάλοι) μαθητές θά συνεχίσουν μόνοι τους νά μαθαίνουν παίζοντας.

Όταν κάνεις κάτι μέ ευχαρίστηση, τό κάνεις καλά άπό μόνος σου!

Ο έκδοτης

Δημήτριος Μπούκας

Διάφορα...

♦ Γάλλοι επιστήμονες, μελετώντας τις συνήθειες των πανέξυπνων δελφινιών διαπίστωσαν ότι, όταν αυτά κυνηγούν ψάρια, διαλέγουν εκείνα τα είδη που είναι πλούσια σε θρεπτικές ουσίες και αφήνουν όσα δεν τους παρέχουν τα απαραίτητα συστατικά. Σέ αντίθεση με τους καρχαρίες, τα δελφίνια δεν τρώνε μηχανικά, αλλά έχουν την ικανότητα να υπολογίσουν ακριβώς ποιό και πόσο θά είναι τό... γεύμα τους.

♦ Τα χρήματα δεν φέρνουν την ευτυχία, λέει ο λαός και φαίνεται ότι και η έπιστημονική κοινότητα συμφωνεί πλέον μαζί του! Δημοσκόπηση σέ 100.000 ανθρώπους απ' όλο τον κόσμο έδειξε ότι τα θετικά συναισθήματα, όπως η ευτυχία και η διασκέδαση, είναι στενά συνδεδεμένα μέ άλλους παράγοντες, όπως η ανεξαρτησία και η αγάπη γιά την δουλειά μέ την οποία ασχολείται κάποιος.

♦ Στά γονίδια όφειλεται τό γκριζάρισμα και τό αραίωμα των μαλλιών στίς γυναίκες και όχι στό άγχος και τον τρόπο ζωής, σύμφωνα μέ Δανούς έπιστήμονες, οι όποιοι παρατήρησαν περισσότερες από 2000 πανομοιότυπες και μή δίδυμες, ηλικίας 59 έως 81 ετών. Η μελέτη έδειξε ότι υπήρχαν ελάχιστες διαφορές στα γκριζα μαλλιά ανάμεσα στίς αδελφές που έχουν τά ίδια γονίδια και μεγάλες ανάμεσα στίς δίδυμες, των όποιων τά γονίδια διαφέρουν.

♦ Επιστήμονες από τό Πανεπιστήμιο τής Γλασκώβης έρεύνησαν τό ιατρικό ιστορικό 400.000 παιδιών και έντόπισαν ότι, όσα είχαν γεννηθεί ανάμεσα στην 37η και 39η εβδομάδα τής κύησης, εμφάνιζαν αύτισμό σέ ποσοστό 5,1%. Τό ποσοστό έπεφτε κάτω από 4% σέ όσα μωρά είχαν γεννηθεί τήν 40η εβδομάδα.

Αν.....

του

Ράγιαρντ Κίπλινγκ

Αν μπορείς στην πλάση τούτη
νά περιφρονείς τά πλούτη,
κι αν μπορείς και στους έχθρους
σου νά σκορπίσης τό καλό,

Αν μπορείς στην τρικυμία
νά κρατήσεις ψυχραιμία,
κι αν οι έπαινοι των γύρω
δέν σου παίρνουν τό μυαλό,

Αν μπορείς μέ μιάς νά παίξεις
κάθε τι που χεις κερδίσει,
στην καταστροφή ν' αντέξεις
και νά δώσεις κάποια λύση,

Αν μπορείς νά υποτάξεις
πνεύμα, σώμα και καρδιά,
αν μπορείς όταν σέ βρίζουν
νά μή βγάλεις τσιμουδιά,

Αν μπορείς στην καταιγίδα,
νά μή χάνεις τήν έλπίδα,
κι αν μπορείς νά συγχωρήσεις
όταν σ' έχουν άδικήσει,

Αν μπορείς τ' όνειρό σου
νά μή γίνει όλεθρός σου,
κι αν μπορείς ν' αγαπήσεις
όσους σ' έχουνε μισήσει,

Αν μπορείς νά είσαι ό ίδιος
στην χαρά και στην όδύνη,
αν η πίστις στην ψυχή σου
μπρός σέ τίποτα δέν σβήνει,

Αν μιλώντας μέ τά πλήθη
τήν συνείδηση δέν χάνεις,
αν μπορείς νά χωνέψεις
πώς μιά μέρα θά πεθάνεις,

Αν ποτέ δέν σέ μεθύσει
του θριάμβου τό κρασί,
αν στα ψέματα των άλλων
δέν λές ψέματα και σύ,

Αν μπορείς νά μή θυμώνεις,
λλά μήτε και νά κλαίς,
όταν άδικα σου λένε
πώς έσύ μονάχα φταίς,

Αν μπορείς κάθε λεπτό σου
νά ναι μιά δημιουργία
και ποτέ σου νά μήν μένεις
μέ τά χέρια σταυρωμένα,

Αν οι φίλοι κι οι έχθροί σου
δέν μπορούν νά σέ πληγώσουν,
αν οι σχέσεις μέ μεγάλους
τά μυαλά δέν σου σηκώσουν,

Αν τους πάντας λογαριάζεις
μά κανέναν χωριστά,
αν μπορείς νά φυλάξεις
και τά ξένα μυστικά,

Έ, παιδί μου, τότε...

Θά μπορείς ν' απολαύσεις
όπως πρέπει τήν ζωή σου,
θά 'σαι άνθρωπος σπουδαίος
κι όλη η ΓΗ θά ναι δική σου.

“Όταν είσαι παιδί, νά είσαι κόσμιος.

“Όταν είσαι νέος, νά προσπαθείς νά
συγκρατείς τίς όρμές σου.

“Όταν είσαι ώριμος, νά είσαι δίκαιος.

“Όταν είσαι γέρος,

νά δίνεις σωστές συμβουλές.

Και νά μήν φοβάσαι τον θάνατο γιατί, αν
έχεις ζήσει όλη τήν ζωή σου έτσι, θά
πεθάνεις σαν πραγματικός Έλληνας.

(Δελφική ρήση.

Υπάρχει ως έπιγραφή σέ αρχαίο ναό
στό σημερινό Αφγανιστάν,
απ' όπου πέρασε ό Μ. Αλέξανδρος).

καί τά ΦΥΤΑ ΘΕΛΟΥΝ νά ΖΗΣΟΥΝ

Οσο πιά πολλά μαθαίνουν οι επιστήμονες γιά τήν πολυπλοκότητα τῶν φυτῶν - τήν ταχύτητα μέ τήν ὁποία ἀντιδρῶν στίς ἀλλαγές στό περιβάλλον τους καί τά πολυάριθμα τεχνάσματα πού ἐφευρίσκουν γιά νά ἀπωθήσουν τούς ἐχθρούς τους καί νά ζητήσουν βοήθεια - τόσο πιά πολύ ἐντυπωσιάζονται.

“Τά φυτά δέν εἶναι στατικά οὔτε ἀνόητα”, λέει ἡ Μόνικα Χίλκερ ἀπό τό Ἰνστιτούτο Βιολογίας τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Βερολίνου. “*Ἀντιδρῶν σέ ἀπτικά ἐρεθίσματα, ἀναγνωρίζουν διαφορετικά κύματα φωτός, ἀντιλαμβάνονται χημικά σήματα, μποροῦν ἀκόμα καί νά μιλήσουν μέσω χημικῶν σημάτων*”. Ἀφή, ὄραση, ἀκοή, λόγος: πρόκειται γιά αἰσθητήριες λειτουργίες καί ἰκανότητες, τίς ὁποῖες ἀποδίδουμε μόνο στόν ἄνθρωπο καί τά ζῶα. Ἄν ἀνήκετε κι ἐσεῖς σέ ὅσους ἔχουν αὐτή τήν πεποίθηση, διαβάστε τά παρακάτω:

Αναλύοντας τήν ἀναλογία τοῦ ἀνοικτοῦ κόκκινου φωτός καί τοῦ σκούρου κόκκινου φωτός στά φύλλα τους, τά φυτά αἰσθάνονται τήν παρουσία ἀνταγωνιστῶν τους σέ κοντική ἀπόσταση καί προσπαθοῦν νά ἀναπτυχθοῦν πρὸς τήν ἀντίθετη κατεύθυνση.

Μέ τόν παραμικρό τραυματισμό τῶν φύλλων τους, εἰδικευμένα κύτταρα στήν ἐπιφάνεια τοῦ φυτοῦ ἀπελευθερώνουν χημικά ἐναντίον τοῦ ἐπιτιθέμενου. Γονίδια στό DNA τοῦ φυτοῦ ἐνεργοποιοῦνται, ὥστε νά σημάνουν παν-συστημικό χημικό πόλεμο (ἢ φυτική ἐκδοχή τῆς ἀνοσολογικῆς ἀντίδρασης): “*Χρειαζόμαστε ρητίνες τερπενίου, ἀλκαλοειδῆ, φαινολικά μόρια, πᾶμε*”.

Σέ πειράματα πού πραγματοποιοῖσε ἡ δρ. Κονσουέλο Ντέ Μοράες, ἀπό τό Πανεπιστήμιο τῆς Πενσυλβάνια, διαπίστωσε πῶς, σέ λιγώτερο ἀπό 20 λεπτά ἀπό τήν στιγμή πού ἡ κάμπια ἀρχίζει νά τρώει τά φύλλα ἐνός φυτοῦ, αὐτό ἔχει ἀπορροφήσει διοξειδίο τοῦ ἄνθρακα ἀπό τόν ἀέρα καί ἔχει παρασκευάσει εἰδικές χημικές ἐνώσεις γιά νά τήν ἀπωθήσει. Κάποιες ἀπό αὐτές τίς ἐνώσεις εἶναι χημικές πτητι-

κές οὐσίες, πού λειτουργοῦν σάν ἀερομεταφερόμενες κραυγές γιά βοήθεια: ἔχει ἀποδειχθεῖ ὅτι μποροῦν νά προσελκύσουν τόσο μεγάλα ἔντομα, ὅπως οἱ λιβελοῦλες, πού τρέφονται μέ κάμπιες, ὅσο καί μικροσκοπικά παράσιτα, πού μποροῦν νά σκοτώσουν τήν κάμπια ἐκ τῶν ἔσω.

Ἡ δρ. Μόνικα Χίλκερ ἀπό τό Ἰνστιτούτο Βιολογίας τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Βερολίνου καί οἱ συνάδελφοί της ἀνακάλυψαν ἀκόμη πῶς, ὅταν μιά μικρή λευκή πεταλούδα ἀποθέτει τά αὐγά της σ’ ἓνα λαχανάκι Βρυξελλῶν καί τά κολλάει (μέ ἀπειροελάχιστη ποσότητα κόλλας) πάνω στά φύλλα, τό... ἄγρυπνο λαχανικό ἀνιχνεύει τήν παρουσία μιᾶς πρόσθετης χημικῆς οὐσίας στήν κόλλα, τοῦ κυανιούχου βενζυλίου, καί μεταβάλλει γρήγορα τήν χημική σύνθεση τῆς ἐπιφάνειας τῶν φύλλων του, προκειμένου νά ἐλκύσει θηλυκές παρασιτικές σφήκες. Ἐντοπίζοντας τά αὐγά τῆς πεταλούδας, οἱ σφήκες ἐγγέουν μέσα τους τά δικά τους αὐγά, τά ὁποῖα τρέφονται ἀπό τά αὐγά τῆς πεταλούδας, καί τό πρόβλημα τοῦ φυτοῦ λύνεται.

“Ακόμα κι ἐμεῖς, πού ξέραμε δύο-συχνά αἰφνιδιαζόμαστε μέ τήν πολυπλοκότητα καί τίς ἰκανότητές τους”, λέει ἡ δρ. Ντέ Μοράες.

Τόν περασμένο μῆνα ὁ Γκάρι Στάινερ, φιλόσοφος στό Πανεπιστήμιο Bucknell, ἀποφάνθηκε σέ ἄρθρο του στούς New York Times, πῶς ὅλοι μας πρέπει νά προσπαθήσουμε νά γίνουμε “αὐστηρά ἠθικοί χορτοφάγοι”, ὅπως ὁ ἴδιος. Ἡ θανάτωση ζῶων γιά τό κρέας, τό δέρμα ἢ ὅ,τι ἄλλο, ὑποστήριξε, εἶναι “καθαρή δολοφονία”.

Μετά ἀπ’ ὅσα ἀναφέραμε πιά πάνω, ὅμως, ἐμεῖς ἓνα ἔχουμε νά ποῦμε: “*Ἀγαπητοί καί ἀγαπητές χορτοφάγοι, λυπούμαστε ἀλλά καί τά... λαχανάκια Βρυξελλῶν θέλουν νά ζήσουν. Τά φυτά εἶναι τά μόνα “ἠθικά” στήν ὅλη ὑπόθεση, καθώς παίρνουν τά γεύματά τους ἀπό τό χῶμα καί τόν ἥλιο. Ἄλλά μήν περιμένετε νά καυχηθοῦν γι’ αὐτό. Εἶναι ὑπερβολικά ἀπασχολημένα, παλεύοντας νά ἐπιβιώσουν*”.

*“Τά φυτά
δέν εἶναι στατικά οὔτε
ἀνόητα”, λένε
οἱ ἐπιστήμονες.
“Ἀντιδρῶν σέ ἐπιθέσεις
καί μποροῦν ἀκόμα
καί νά μιλήσουν μέσω
χημικῶν σημάτων”.*

ΤΟ ΕΜΒΡΥΟ ΞΕΧΩΡΙΖΕΙ ΧΑΡΕΣ ΚΑΙ ΛΥΠΕΣ

Η χαρά της έγκυου μεταδίδεται στο έμβρυο, ακριβώς όπως γίνεται και με την θλίψη της. Έπιστήμονες από το Πανεπιστήμιο Ναγκασάκι, στην Ίαπωνία, μελέτησαν την αντίδραση των εμβρύων σε πενήντα έγκυους κατά το τελευταίο τρίμηνο της εγκυμοσύνης, οι οποίες έβλεπαν ένα ευχάριστο απόσπασμα από την ταινία "Μελωδία της ετυχίας". Πριν και μετά παρακολούθησαν ένα ουδέτερο βίντεο, φορώντας ακουστικά για να μην επηρεάσουν τα έμβρυα.

Στά πέντε λεπτά, πού διήρκεσε το χορευτικό από την ταινία, οι ειδικοί παρατήρησαν, μέσω υπερήχων, αυξημένη κίνηση των άκρων, αλλά και ολοκλήρου του σώματος σε όλα τα έμβρυα, σε σχέση με την ώρα πού οι μητέρες έβλεπαν το ουδέτερο βίντεο.

Οι κινήσεις τους, σύμφωνα με τον Άλεξάντερ Χίτζελ, καθηγητή στο Πανεπιστήμιο του Μάντσεστερ, υποδηλώνουν την σωστή λειτουργία του νευρικού, του καρδιαγγειακού και του μυοσκελετικού συστήματος.

Αντίθετα, τα έμβρυα 20 εγκύων, οι οποίες παρακολούθησαν ένα "λυπητερό" απόσπασμα από άλλη ταινία, παρουσίασαν σαφώς μειωμένη κίνηση στα άκρα.

Ο Καζουγιούκι Σινοχάρα, επικεφαλής της έρευνας, εξηγεί πώς η λύπη της μητέρας προκαλεί την έκκριση μιās ορμόνης, η οποία απομακρύνει το αίμα από την μήτρα. Για να διαχειριστεί την "κρίση", το έμβρυο μειώνει την ροή αίματος στα άκρα και στέλνει το υπόλοιπο στον εγκέφαλο και την καρδιά.

"ΝΕΚΡΟΣ" ΓΙΑ 3 ΩΡΕΣ

Ο Πώλ Άικλε, 3 ετών έπαιζε στο κτήμα του παππού του, όταν έπεσε σε λίμνη και έχασε τις αισθήσεις του. Ο παππούς του τον βρήκε αρκετά λεπτά αργότερα και του έκανε τεχνητή αναπνοή μέχρι πού έφθασε το ασθενοφόρο. Δέκα λεπτά ύστερα, ο 3χρονος βρισκόταν στην κλινική και οι γιατροί συνέχισαν να του κάνουν μαλάξεις στον θώρακα επί 2 ολόκληρες ώρες.

Ο μικρός συνήλθε τελικά, αφού είχαν περάσει 3 ολόκληρες ώρες και 18 λεπτά από την στιγμή, πού έχασε τις αισθήσεις του. Ο καθηγητής Λόθαρ Σβάιγκερερ, διευθυντής της κλινικής, όπου μεταφέρθηκε ο μικρός, δήλωσε: "Δέν έχω ξαναδει τέτοιο πράγμα στην ζωή μου. Συνήθως, τα παιδιά πού πέφτουν στο νερό πνίγονται μετά από μερικά λεπτά".

Στατιστικά στοιχεία από τις Ηνωμένες Πολιτείες δείχνουν ότι τό 92% των παιδιών, πού σώζονται, ανασύρονται από τό νερό στά 2 λεπτά. "Όσα χρειάζονται καρδιοπνευμονικές μαλάξεις, ή πεθαίνουν ή παθαίνουν έγκεφαλική βλάβη. Ο Πώλ ώστόσο στάθηκε τυχερός, γιατί ή θερμοκρασία του νερού ήταν πολύ χαμηλή, μέ αποτέλεσμα να επιβραδυνθεί ό μεταβολισμός του.

Ενα ακόμη αξιοσημείωτο στοιχείο στην περίπτωση του 3χρονου είναι και τό γεγονός ότι ό μικρός βίωσε μιá επιθανάτια εμπειρία. "Υπήρχαν πολλά φώτα και έγώ πετούσα ώσπου έφτασα σε μιá πύλη. Από πίσω της βρισκόταν ή γιαγιά μου ή "Είμι (ή όποια είχε πεθάνει πριν γεννηθεί ό μικρός) και μέ ρώτησε τί έκανα εκεί. "Πρέπει να πās άμέσως πίσω στους γονείς σου", μου είπε. Ήταν όμορφα εκεί, αλλά είμαι χαρούμενος πού γύρισα πίσω", δήλωσε ό Πώλ μόλις συνήλθε.

ΤΕΣΤ

Από τις 4 προτεινόμενες λέξεις διαλέξτε εκείνη, πού τό νόημά της μοιάζει περισσότερο μέ τό νόημα της μαυρισμένης λέξης:

- Όλα είχε ζήσει του φάνηκαν ξαφνικά σαν μιá άπίστευτη **φενάκη**.
Α. Περιπέτεια. Β. Άπάτη. Γ. Τροπή. Δ. Ίστορία.
- Θεώρησε πώς τά λόγια των συνομιλητών του ήταν **φληναφήματα**.
Α. Άνούσια. Β. Γρίφοι. Γ. Σαχλαμάρες. Δ. Παραπλανητικά.
- Λίγες ημέρες έλειψε και τά φυτά στον κήπο της έχασαν τήν **σπαργή** τους.
Α. Λάμψη. Β. Όμορφιά. Γ. Σφρίγος. Δ. Χρώμα.
- Σηκώθηκε από τό κρεβάτι και είπε ότι είχε κάνει έναν ύπνο **νήδυμο**.
Α. Γλυκύ. Β. Ταραγμένο. Γ. Βαρύ. Δ. Γεμάτο όνειρα.

ΛΥΣΗ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΥ ΤΕΥΧΟΥΣ

Από τις 4 προτεινόμενες σε κάθε φράση λέξεις, εκείνη πού ταιριάζει μέ τό νόημα της μαυρισμένης λέξης, είναι:

- Τραουλού. 2. Μύστης. 3. Κουδούνι. 4. Συντακτικά λάθη.

Ευημερία

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΕΤΟΣ ΕΒΔΟΜΟ, ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ (Β) 81
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2010
ΚΥΡΙΑΛΛΟΥ ΛΟΥΚΑΡΕΩΣ 6
114 71 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ. 210-6447.903, FAX 210-6424.266

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ: Δημήτριος Μπούκας
ΕΚΔΟΤΗΣ-ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Δημ. Μπούκας
Υπεύθ. τυπογραφείου: Παναγιώτης Νταλακούρας
Άριανίτου 13, 114 72 ΑΘΗΝΑ
ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ: 15 ευρώ

Κωδ. Ταχ. 2750

